

نام و نام خانوادگی:

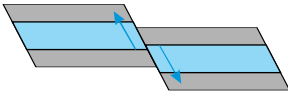
زمان برگزاری: ۷۵ دقیقه

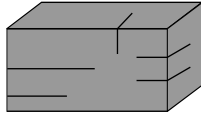
نام آزمون: علوم نهم فصل ششم (تشریحی)

تاریخ آزمون:

۱) نوع شکستگی را در شکل‌های زیر مشخص کنید.

(الف)

(ب)

۲) کدام ویژگی دریاها بر سرعت و انرژی آبتاز مؤثر است؟

- الف) شوری زیاد
ب) عمق زیاد
پ) وسعت زیاد
ت) چگالی بیشتر آب

۳) خمیر کره، بخشی از گوشته زیرین است که حالت خمیری و دارد.

۴) در چه نوع دریاها و اقیانوس‌هایی سرعت و انرژی سونامی‌ها بیشتر است؟

- الف) دارای عمق کم
ب) دارای وسعت کم
پ) دارای عمق زیاد
ت) دارای وسعت زیاد

۵) ایران جزء کدام گروه از نواحی قدیمی محسوب می‌شود؟

۶) چگونگی تشکیل جزایر آتشفشانی (جزایر قوسی) را در برخورد دو ورقه نزدیک‌شونده اقیانوسی توضیح دهید.

۷) چرا برخورد ورقه اقیانوس آرام با ورقه قاره‌ای باعث به وجود آمدن آتشفشان می‌شود؟

۸) نظریه زمین‌ساخت ورقه‌ای را توضیح دهید.

۹) از برخورد دو ورقه قاره‌ای، رشته‌کوه‌هایی بدون فعالیت آتشفشانی به وجود می‌آید.

۱۰) در اثر برخورد ورقه با ایران، زمین‌لرزه‌هایی با بزرگی کمتر از ۵ ریشتر در نواحی و ایران به وجود می‌آید.

۱۱) هریک از جمله‌های علمی زیر را با استفاده از کلمات داخل پرانتز کامل کنید.

الف) در محل برخورد شبه قاره هند به آسیا چه پدیده‌ای شکل گرفته است؟

۱۲) عبارتهای درست و نادرست را مشخص کنید.

الف) چگالی در همه قسمت‌های خمیر کره، یکسان است.

ب) هری هس، فرضیه گسترش بستر اقیانوس‌ها را مطرح کرد.

پ) براساس نظریه زمین‌ساخت ورقه‌ای، سنگ‌کره زمین یک تکه است.

ت) حرکت امتداد لغز بیشتر در خشکی‌ها روی می‌دهد.

ث) جریان‌های همرفتی عامل حرکت ورقه‌های سنگ‌گره هستند.

۱۳) جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب کامل کنید.

الف) اگر سنگ‌های دو طرف شکستگی، نسبت به هم جابه‌جا شده باشند، به وجود می‌آید.

ب) انواع شکستگی در تمام حرکت ورقه‌های سنگ‌کره دیده

۱۴) علت حرکت ورقه‌های سنگ‌کره چیست؟

۱۵) مهم‌ترین نواحی لرزه‌خیز جهان کجاست؟

۱۶) گزینه صحیح را مشخص کنید.

الف) کدام گزینه دربارهٔ ورقه‌های سنگ‌کره صحیح است؟

- الف) ورقهٔ قاره‌ای چگالی بیشتری نسبت به ورقهٔ اقیانوسی دارد.
- ب) ورقهٔ اقیانوسی چگالی بیشتری نسبت به ورقهٔ قاره‌ای دارد.
- پ) ورقهٔ اقیانوسی و ورقهٔ قاره‌ای هر دو چگالی یکسانی دارند.

۱۷) به سوالات زیر پاسخ دهید.

الف) کمربند لرزه‌خیز یعنی چه؟

ب) یکی از مهم‌ترین کمربندهای لرزه‌خیز دنیا را نام ببرید.

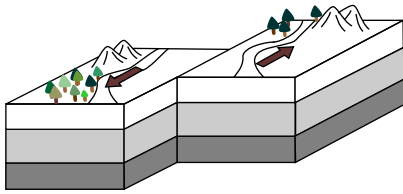
پ) علت تشکیل این کمربند لرزه‌خیز چیست؟

۱۸) به سوال زیر پاسخ کوتاه دهید.

الف) یک پدیدهٔ زمین‌شناسی بیان کنید که در محل برخورد ورقه‌های نزدیک شونده رخ می‌دهد.

۱۹) الف) با توجه به شکل زیر، نوع حرکت ورقهٔ سنگ‌کره را مشخص کنید.

ب) این نوع حرکت بیشتر در کجا رخ می‌دهد؟

۲۰) در جدول زیر، انواع حرکت ورقه‌های سازندهٔ سنگ‌کره و پدیده‌های حاصل از آن‌ها را بنویسید.

..... (پ) (ب) (الف)	نوع حرکت
..... (ج) (ث) (ت)	پدیدهٔ حاصل از حرکت

پاسخنامه تشریحی

۱ الف) گسل (ب) درزه

۲ گزینۀ «ب»

پاسخ منطقی: عمق زیاد دریاها بر سرعت و انرژی آبتاز تأثیر می‌گذارد.

۳ نیمه مذاب

۴ گزینۀ «ب»، عمق زیاد دریاها و اقیانوس‌ها در بروز سونامی‌های شدیدتر مؤثر می‌شود.

۵ کشور ایران خاستگاه لورازیایی و گندوآنایی دارد.

۶ در این نوع برخورد، فرورانش یکی از ورقه‌ها به زیر ورقه دیگر اتفاق می‌افتد. ورقه فرورونده در گوشه هضم و ذوب شده، ماگمایی تولید می‌شود که به سمت بالا و سطح زمین صعود می‌کند. این ماگمای داغ با سوراخ کردن پوسته اقیانوسی، رشته کوه‌هایی آتشفشانی تشکیل می‌دهد.

۷ در این برخورد، ورقه اقیانوسی که چگالی بیشتری (ورقه اقیانوسی) دارد، به زیر ورقه قاره‌ای فرورفته و به تدریج در خمیر کره هضم می‌شود. همچنین در این محل، مقداری از رسوبات به همراه ورقه به داخل کشیده شده و سپس در عمق ۱۰۰ کیلومتری ذوب و در قاره‌ها شروع به بالا آمدن می‌کند و بعد از رسیدن به سطح زمین، تشکیل آتشفشان‌هایی از نوع انفجاری را می‌دهد.

۸ براساس نظریه زمین‌ساخت ورقه‌ای، سنگ‌کره زمین یک تکه نیست، بلکه از تعدادی ورقه‌های کوچک و بزرگ تشکیل شده است که بزرگترین آنها، ورقه اقیانوس آرام است. این ورقه‌ها بر روی خمیر کره قرار داشته و مستقل از یکدیگر در حال حرکت هستند، گاهی از هم دور، گاهی به هم نزدیک و گاهی نیز در کنار یکدیگر می‌لغزند.

۹ درست

۱۰ عربستان - غرب - جنوب غرب

۱۱

الف) رشته کوه هیمالیا

۱۲

الف) نادرست - در قسمت پائین خمیر کره، دما زیادتر است، بنابراین چگالی مواد نسبت به قسمت‌های بالایی کمتر است.

ب) درست

پ) نادرست - براساس نظریه زمین‌ساخت ورقه‌ای، سنگ‌کره زمین یک تکه نیست، بلکه از تعدادی ورقه‌های کوچک و بزرگ تشکیل شده است.

ت) نادرست - این نوع حرکت بیشتر در بستر اقیانوس‌ها رخ داده و باعث ایجاد زمین‌لرزه‌های متعددی می‌شود.

ث) درست

۱۳

الف) گسل

ب) می‌شود

۱۴ جریان‌های همرفتی سست کره

۱۵ کمر بند لرزه‌خیز اطراف اقیانوس آرام

۱۶

الف) (ب)

۱۷

الف) محل‌هایی که زمین‌لرزه‌های شدید و دائمی به واسطه برخورد ورقه‌های نزدیک شونده رخ می‌دهد.

ب) اقیانوس آرام

پ) در محل‌های فرورانش ورقه‌های اقیانوسی به زیر ورقه‌های قاره‌ای، ورقه‌های اقیانوسی خم شده به داخل گوشه می‌رود و انرژی زیادی آزاد می‌شود که این انرژی به صورت امواج لرزه‌ای باعث رخداد زمین‌لرزه می‌شوند.

۱۸

الف) زلزله، گسل، رشته کوه و ...

۱۹ الف) حرکت امتداد لغز و ایجاد زمین‌لرزه‌های متعدد.

ب) در بستر اقیانوس‌ها

۲۰ الف) نزدیک شونده (ب) دور شونده (پ) امتداد لغز

ت) ایجاد رشته کوه‌ها، قله‌های آتشفشانی، گسل‌ها، چین خوردگی‌ها و زمین‌لرزه

ث) بالا آمدن مواد مذاب گوشه، ساخته شدن ورقه جدید و گسترش بستر اقیانوس‌ها

ج) ایجاد زمین‌لرزه‌های بسیار در بستر اقیانوس‌ها